

[Sabah, 27 Nisan 2015]

27 Nisan Muhtırasının Gerçek Manası

27 Nisan muhtırası, Erdoğan'ı siyaset dışı bırakma projesinin bir sonucuydu. Başarıya ulaşamadı.

Bugün 27 Nisan. Yıllar çabuk geçiyor. 27 Nisan e-muhtırasının üstünden tam 8 yıl geçmiş. Bugünden geriye dönüp baktığımızda gecenin bir yarısı Genelkurmay Başkanlığı'nın internet sitesinden yapılan bir açıklamanın Türkiye'yi sarsması, siyasi dengeleri alt üst etmesi insana çok garip görünüyor. Ama o günleri hep birlikte yaşadık.

Yayınlanan metinde, "irticai" olarak nitelenen bazı faaliyetlerden örnekler veriliyor, bir yandan "23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı" ile aynı günde düzenlenmeye çalışılan "Kuran okuma yarışması"na dikkat çekiliyor, diğer yandan da Urfa, Mardin, Antep ve Diyarbakır'da "o saatte yataklarında olması gereken ve yaşları ile uygun olmayan çağ dışı kıyafetler giydirilmiş küçük kız çocukları"ndan bahsediliyordu.

Ancak metindeki esas vurgu başka bir noktaydı. Genelkurmayın metninde Cumhurbaşkanlığı seçimi sürecinde "laikliğin tartışılması"nın bir sorun olduğu ifade ediliyor ve "unutulmamalıdır ki, Türk Silahlı Kuvvetleri bu tartışmalarda taraftır ve laikliğin kesin savunucusudur. Ayrıca, Türk Silahlı Kuvvetleri yapılmakta olan tartışmaların ve olumsuz yöndeki yorumların kesin olarak karşısındadır, gerektiğinde tavrını ve davranışlarını açık ve net bir şekilde ortaya koyacaktır" deniliyordu.

Genelkurmay'ın "siyasete ayar verme"ye çalışan açıklamasının ardından medya, siyaset, akademi, bürokrasi ve iş dünyasının pek çok mensubu tavrını çok açık biçimde ortaya koydu. Elbette, hükümetten, siyasetten ve demokrasiden yana bir tavır değildi bu. Askerden, askeri müdahaleden yana bir tavidir. CHP başta olmak üzere siyasetin bütün mağlup güçleri Genelkurmayın imdada yetiştiklerini düşündüler. Genelkurmay bir muhalefet ihtiyacını karşılamış oluyordu esasında. Nitekim bir CHP yöneticisi, e-muhtıradan bir gün sonra meydanlarda "Türk ordusu, 27 Nisan'da bizim sesimizi duymuş, bizim sesimize sahip çıkmış, demokrasiye sahip çıkmıştır. 27 Nisan'da Türkiye Cumhuriyeti'nin gerçek iradesine sahip çıkmıştır" diye haykırıyordu.

CHP genel başkan yardımcısı "Genelkurmay'ın tespitleri bizim tespitlerimizden farklı değildir. Altına imzamızı atarız. 'Ne mutlu Türküm diyene' sözünü kimse küçümseyemez ve bunu küçümseyenleri devletin düşmanı sayarız. Türkiye'yi Atatürk düşmanlarına teslim etmeyeceğiz" diyordu.

Muhalefette yer alan parti liderleri, kendisine liberal, demokrat, solcu diyen birçok entelektüel benzeri tutum takındı. Bir de “biz söylemiştik”çiler çıktı piyasaya. Gerçi haklarını yememek gerekir. Gerçekten de söylemişlerdi. Yıllarca seçilmişlere verdikleri tavsiyeyi Tayyip Erdoğan’a da vermişler ve “askerin ve sistemin hassasiyetlerini gözetmek” gerektiğini vurgulamışlardı. Yapısal sorunların rejimin gerçek sahiplerine bırakılması gerektiğini, hükümetin esas işinin gündelik meselelerle uğraşmak olduğunu ima etmişlerdi.

Onlara göre, Türkiye’de hükümet olmak, iktidar olmakla aynı anlama gelmiyordu. Böyle olduğu için de CHP sözcüsü e-muhtıranın hemen ardından “bu bir muhtıradır ve hükümet bunun gereğini yerine getirmelidir” tavsiyesinde bulunabiliyordu.

Evet, gerçekten de hükümet bunun gereğini yerine getirdi. Açıklamadan bir gün sonra hükümet sözcüsü çıktı ve “Başbakanlığa bağlı bir kurum olan Genelkurmay Başkanlığı’nın herhangi bir konuda Hükümete karşı bir ifade kullanması demokratik hukuk devletinde düşünülemez” dedi. Ve o hamleyle hükümet etmekle iktidar olmanın aynı anlama gelebileceği gösterilmiş oldu.

27 Nisan muhtırası, Erdoğan’ı siyaset dışı bırakma projesinin bir sonucuydu. Başarıya ulaşamadı. Erdoğan 2007 seçimlerinde Cumhurbaşkanı olamadı ancak Erdoğan’ın siyasete yönelik birçok illegal müdahaleyi başbakan ve AK Parti genel başkanı olarak karşılayıp alt etmesi onu hem güçlendirdi hem de meşruiyet alanını genişletti.

Son bir soru: 27 Nisan e-muhtırasının sene-i devriyesinde siyaset, ekonomi, medya ve akademi dünyasının birçok isminden geçmişleriyle yüzleşmelerini ve kamuoyu önünde özür dilemelerini istesek, çok mu şey istemiş oluruz?

[Sabah, 27 Nisan 2015]